

مدیریت امور معلمان

تألیف:

مهندس محمدرضا نریمانی

کارشناس ارشد مدیریت

اله‌ویردی حسین زاده

کارشناس ارشد مدیریت

سرشناسه : حسین زاده، الهوردی :
عنوان و پیدآور : مدیریت امور معلمان / تألیف الهوردی حسین زاده، محمدرضا نریمانی.
وضعیت نشر : تبریز: اختر . ۱۳۸۵.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۰۸۵-۹ :
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت کتابنامه... : کتابنامه
موضوع : مدرسه‌ها -- کارمندان -- مدیریت.
موضوع : معلمان.
شناسه افزوده : نریمانی، محمدرضا.
رده بندی کنگره : LB ۲۸۳۱/۵/ج۵م۴ :
رده بندی دیویی : ۳۷۱/۲۰۱ :
شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۴۹۵-۸۵

مدیریت امور معلمان

تألیف: الهوردی حسین زاده، مهندس محمدرضا نریمانی

چاپ اول / ۱۳۸۶ / ۸۸ صفحه رقعی / ۱۰۰۰ جلد / ۱۴۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۰۸۵-۹ ISBN:

تبریز- اول خیابان طالقانی، نشر اختر

۰۹۱۴۱۱۶۸۹۷ و یا ۵۵۵۵۳۹۳

تقدیم به صاحبزبان و اندیشمندان مدیریت.

تقدیم به اساتید ارجمند دکتر علی نقی پور ظهیر، دکتر نادر قلی قورچیان.

تقدیم به همه همکاران معلم که در راه تعلیم و تربیت می کوشند.

تقدیم به همسر و فرزندم.

تقدیم به آنان که ستاره پرداز مدیریت هستند.

www.ketab.ir

فهرست عناوین

۷.....	پیشگفتار
۹.....	مقدمه
	فصل اول : معلم و ماهیت آن
۱۴.....	مفهوم علم
۱۵.....	مفهوم معلم
۱۵.....	معلمی هنر است
۱۷.....	ویژگی های معلم مطلوب از دیدگاه قرآن و حدیث
۱۸.....	معلم و نقش آن در شکوفائی خلاقیت ها
۲۱.....	معلم زمینه ساز ایجاد تفکر در آینده سازان جامعه
	فصل دوم : مدیریت
۲۴.....	مقدمه
۲۵.....	تاریخچه مدیریت
۲۸.....	اهمیت و ضرورت مدیریت
	فصل سوم : مدیریت آموزشی
۳۲.....	مقدمه
۳۲.....	فرایند مدیریت
	فصل چهارم : وظایف مدیران آموزشی - امور معلمان
۳۶.....	مقدمه
۳۷.....	جذب،گزینش و استخدام
۴۴.....	تربیت و توسعه نیروی انسانی

نگهداری و رفاه ۵۵

بازنشستگی ۶۰

فصل پنجم: وظایف مدیران آموزشی - امور مدارس

مقدمه ۶۶

برنامه آموزشی و تدریس ۶۷

نقش مدیریت در اجرای برنامه آموزشی ۶۹

امور دانش آموزان ۷۲

امور کارکنان آموزشی ۷۴

روابط مدرسه و اجتماع ۷۵

تسهیلات و تجهیزات آموزشی ۷۸

امور اداری و مالی ۷۸

فصل ششم: مشخصات مدیران آموزشی

برخی از مشخصات مدیران آموزشی ۸۲

پیشنهادهای به سازمان آموزش و پرورش ۸۳

منابع و مآخذ فارسی ۸۷

منابع و مآخذ انگلیسی ۸۸

پیشگفتار

نظر به اهمیت فوق العاده نیروی انسانی در سازمانها و ارزش دو چندان و انکار ناپذیر نیروی کاری معلمان و کارکنان آموزشی در سیستم تعلیم و تربیت کشور و نقش حساس و موثری که مدیریت آموزشی در اداره امور آنان بمنظور نیل به هدفهای سازمانی آموزش و پرورش دارد، این نوشتار در صدد است که با مطالعه پیشینه ای از مدیریت امورات مربوط به جذب و گزینش، تربیت، استخدام، بکارگیری و نگهداری، رفاه و بازنشستگی معلمان را مورد کنکاش قرار داده و نقش مدیریت آموزشی را در سرپرستی، سازماندهی و رهبری امورات آنان مشخص و راهکارهای بهبود امور معلمان را با استفاده از سیستم مدیریتی صحیح و فعالانه مدیریت آموزشی ارائه نماید در خاتمه پیشنهاداتی در ۱۲ بند بمنظور رسیدگی بیشتر و بهتر و کارا تر به معلمان و امور مربوط به آنان تقدیم حضور خوانندگان معزّز خواهد شد.

هر چند این نوشتار نقش مدیریت آموزشی را در سطح کلان آن و بصورت کاملاً "اجمالی" در رابطه با امور معلمان مورد بررسی قرار داده است اما عطف به سازمانی شدن سیستم تعلیم و تربیت کشورمان در این اواخر و به تناسب آن تفویض اختیار و قدرت بیشتر به مدیران نواحی و مناطق، مطالعه آن به تمامی مدیران آموزشی پیشنهاد میشود، باشد که هر یک به نوبه خود و به تناسب

موقعیت شغلی خویش گامی هر چند ناچیز در جهت اصلاح امور معلمان برداریم.

مطالب این کتاب از شش فصل تشکیل شده است که در فصل اول معلم ماهیت آن، در فصل دوم مطالبی در رابطه با مدیریت و در فصل سوم مدیریت آموزشی به اختصار مورد بحث واقع میشود و در فصل چهارم وظایف مدیران آموزشی در رابطه با امور معلمان و در فصل پنجم وظایف مدیران آموزشی در رابطه با امور مدارس مورد بحث قرار گرفته و نهایتاً در این کتاب در فصل ششم آن به معرفی از مشخصات یک مدیر آموزشی پرداخته و پیشنهاداتی به سازمان آموزش و پرورش ارائه میگردد.

کوشش بسیاری انجام شده که تدوین و چاپ این کتاب با دقت همراه باشد ولی برغم کوشش ها ممکن است نکاتی وجود داشته باشد که بتوان آن ها را بهبود بخشید. امید است همکاران محترم و دانشجویانی که این کتاب را مورد استفاده قرار میدهند، مولفان را نسبت به این نکات آگاه سازند.

۱. حسین زاده، م.ر. نریمانی

تبریز، سی ام آبانماه ۱۳۸۵

مقدمه

یکی از سازمان های مهم و موثر در جهان امروز، سازمان آموزش و پرورش است در این سازمان گسترده و عظیم میلیونها کودک، نوجوان و جوان و حتی بزرگسال بهترین زمان حیات خود را به یادگیری و یاد دهی میگذرانند و در دوره های مختلف و رشته های متنوع به تحصیل اشتغال دارند حدود ۱۸/۵ میلیون دانش آموز در ۱۲۰۰۰۰ واحد آموزشی با حدود ۷۵۰۰۰۰ کلاس درس و بیش از یک میلیون و یکصد هزار کادر آموزشی و اداری در بیش از ۷۵۰ منطقه و دهها دفتر و اداره کل ستادی و اجرایی، اختصاص حدود ۲۰ درصد بودجه سالانه کشور و وجود ۲۰۰۰۰۰ مدیر در رده های مختلف ستادی و اجرایی عظمت و اهمیت و گستردگی دستگاه آموزش و پرورش و توجه به کارکردهای آنرا بیش از پیش نمایان می سازد.

آموزش و پرورش بستر اصلی رویش خلاقیتها و شکوفایی استعدادها و خلق تواناییهاست و همواره زمینه ساز پیشرفت کشور بوده و به همین جهت این نهاد مهم همیشه مورد توجه خاص و آرمان اصلاح گران بزرگ اجتماعی بوده است.

اما با این همه اهمیت، دستگاه آموزش و پرورش کشور ما به شهادت تاریخ همواره با معضلاتی روبرو بوده که یکی از این معضلات، مدیریت امور معلمان می باشد که در این میان دغدغه های پرداخت حقوق فرهنگیان از آغاز ماههای پایانی هر سال، کاهش اعتبارات سایر فصول، ناتوان ساختن مدارس در حل مشکلات اجرایی خود و سلب تحرک و پویایی در اجرای برنامه های جدید از جمله مشکلات جدی و همه ساله مدیران آموزش و پرورش بوده است که

موجبات بی انگیزگی و سردرگمی و... را در نیروی انسانی بدنبال داشته است و تحقق هدفهای سازمانی را ناممکن ساخته، بنابراین اگر بنا داریم فرصت مهم و سرنوشت ساز عبور از تنگناها و موانع تاریخی را برای پاسخ گویی به تحول عمیق و همه جانبه اجتماعی، در آموزش و پرورش جستجو کنیم، می بایست اول چالشها و بحرانهای درون دستگاه آموزش و پرورش را شناسایی و اصلاح نموده و بعد آموزش و پرورش را زمینه اصلاح و عبور از بحران اجتماعی قرار دهیم و در این راه لازم است از اندیشه بلند دانشمندان و محققان و صاحب نظران ارجمند و از توان بی انتهای معلمان و مربیان و کارکنان و دانش آموزان گرانقدر مدد بجویم و از آنجا که نیروی انسانی در جهان امروز مهمترین سرمایه و دارایی کشورهاست و برای تامین این سرمایه در دنیای در حال تغییر، وجود مدیریت کارآمد و صحیح امور معلمان از اهمیت خاصی برخوردار خواهد بود، زیرا که وظیفه مدیریت آموزشی امروزه آنست که تربیتی اتخاذ نماید که آموزش و پرورش انسانی را تربیت کند که با الگوهای رفتاری امروز در هزاره سوم تطابق داشته باشد چرا که بیشترین مشکل آموزش و پرورش در نوع نگاه به انسان و نگاه به زیر ساخت های اجتماعی است که بطور جدی تغییر کرده است. بنابراین بایستی تحول از درون آموزش و پرورش بیش از همه مد نظر قرار گیرد و ظرفیتهای فکری جامعه آموزش و پرورش نیز جدی گرفته شود.

تحول از درون آموزش و پرورش با اصلاحات از درون جامعه معلمان شروع می شود و برای این منظور بایستی :

۱) حرفهای معلمان خوب شنیده شود.

۲) صحبت‌های آنها (آنچه را که در اثر تجربه های قبلی به دست آوردند) خوب تجزیه و تحلیل گردد.

۳) مدیریت بر آنان بر اساس موقعیت بومی و متأثر از فرهنگ غنی کشورمان صورت گیرد.

و کلام آخر اینکه:

امورات آموزش و پرورش را در کل و امور معلمان را بطور اخص مورد کنکاش و بازنگری قرار داده و چالشها و مسائل موجود را شناسایی و نسبت به اصلاح و بهبود روشهای ناکارآمد اقدام و زمینه بهره وری از نیروی عظیم انسانی موجود در دستگاه تعلیم و تربیت را با شیوه های اصولی، علمی و تجربی و مدیریت کارآمد و توانای آموزشی فراهم آوریم.

بنابراین در فصول آتی سعی خواهد شد در راستای مطالب فوق الذکر مدیریت امور مربوط به معلمان، وظایف آنان را از نظر آموزشی مورد کنکاش قرار داده شده و چالشها و نارسائیهای آن را در سیستم آموزش و پرورش مشخص و در نهایت پیشنهادهای اصلاحی در زمینه بهبود مدیریت امور معلمان بصورت اجمالی ارائه گردد.